

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Gdańsku

LGD.411.003.01.2021

Pan
Jacek Michalski
Burmistrz Nowego Dworu Gdańskiego
Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim
ul. Ernesta Wejhera 3
82-100 Nowy Dwór Gdański

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

D/20/505 – Pomoc gmin w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży w czasie trwania epidemii COVID-19

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Gdańsku
ul. Wały Jagiellońskie 36, 80-853 Gdańsk
T +48 58 768 36 00, F +48 58 768 36 05
lgd@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim, ul. Ernesta Wejhera 3, 82-100 Nowy Dwór Gdański (dalej: „Urząd”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jacek Michalski, Burmistrz Nowego Dworu Gdańskiego (dalej: „Burmistrz”)
Zakres przedmiotowy kontroli	Skuteczność podejmowanych przez gminę działań mających na celu ograniczenie niedożywienia dzieci i młodzieży w czasie trwania pandemii COVID-19.
Okres objęty kontrolą	Lata 2020-2021 (do 19 lutego) z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku
Kontroler	Rafał Wieczorkowski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/231/2020 z 31 grudnia 2020 r. (akta kontroli str. 1-3)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA	Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie zapewnienie w Gminie Nowy Dwór Gdański (dalej: „Gmina”) realizacji zadań pomocowych w zakresie dożywiania kierowanych do dzieci i młodzieży w czasie trwania pandemii COVID-19.
Uzasadnienie oceny ogólnej	Działania organizacyjne podjęte w Gminie zapewniły objęcie dzieci i młodzieży pomocą w zakresie dożywiania oraz koordynację i monitorowanie realizacji tych zadań. Gmina zapewniła środki własne na finansowanie takiej pomocy i skorzystała z możliwości wsparcia finansowego na ten cel z budżetu państwa w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (dalej: „Program”) ³ oraz wsparcia rzeczowego z Banku Żywności w Elblągu w ramach w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (dalej: „Program OPŻ”).

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu faktycznego	1. Zadania Gminy dotyczące zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty, wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej ⁴ (dalej: „ustawa o pomocy społecznej”), w tym w zakresie dożywiania, realizował Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Dworze Gdańskim (dalej: „OPS”). (akta kontroli str. 4-8, 10-15, 175-186, 342-347) Zgodnie z art. 110 ust. 7 i 8 ustawy o pomocy społecznej, Burmistrz udzielił Dyrektorowi OPS i Zastępcy Dyrektora OPS upoważnień do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości Gminy. (akta kontroli str. 4-8, 97-100)

¹ Ustawa z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2020 r. poz. 1200).

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Ustanowiony uchwałą nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M.P. poz. 1007, ze zm.).

⁴ Dz. U. z 2020 r. poz. 1876, ze zm.

W regulaminie organizacyjnym Urzędu zadania z zakresu pomocy społecznej przypisano Referatowi Administracji i Spraw Społecznych. Do zadań tego referatu należał nadzór nad pracą OPS i współdziałanie z OPS, w tym współdziałanie w organizowaniu pomocy społecznej dla najuboższych uczniów. W regulaminie organizacyjnym nie wyszczególniono zadań w zakresie dożywiania.

(akta kontroli str. 166-170)

Sekretarz Gminy, która kierowała ww. Referatem wyjaśniła, że zadania dotyczące określania zapotrzebowania na środki budżetu państwa przeznaczone na dożywianie, w tym realizację Programu oraz monitorowanie realizacji programów w zakresie dożywiania i przekazywania rocznej informacji w tej sprawie Wojewodzie Pomorskiemu, przypisano OPS w ramach realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej. Wyjaśniła także, że nadzór nad działalnością OPS prowadzony był poprzez spotkania bezpośrednie z Dyrektorem OPS (w czasie epidemii COVID-19 także zdalnie). Podczas spotkań omawiane były bieżące sprawy wynikające z działalności OPS, które następnie konsultowano z Burmistrzem. Dyrektor OPS uczestniczył w naradach Burmistrza i posiedzeniach komisji Rady Miejskiej w celu szczegółowego omówienia spraw w zakresie projektów zarządzeń lub uchwał dotyczących działalności OPS. Poinformowała, że w jej ocenie działalność OPS prowadzona była w sposób niebudzący zastrzeżeń i nie wymagała przeprowadzenia kontroli przez Urząd. Księgi rachunkowe OPS prowadzone były przez Urząd w ramach wspólnej obsługi jednostek budżetowych i nadzór w tym zakresie był w pełni realizowany. Ponadto z wyjaśnień Sekretarz Gminy wynikało, że Dyrektor OPS przedkładała Burmistrzowi roczne i półroczne sprawozdania z działalności OPS oraz informację opisową z wykonania budżetu OPS.

(akta kontroli str. 4, 7-8, 10-15, 171-174, 328-331)

W sprawie rozwiązań mających na celu zapewnienie ciągłości lub intensyfikacji zadań pomocowych w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży wprowadzonych w Gminie w związku z epidemią COVID-19, Sekretarz Gminy wyjaśniła, że wprowadzono podział pracy w systemie rotacyjnym. Podzielono pracowników na dwie grupy i zorganizowano pracę w taki sposób, aby wymieniające się grupy nie miały ze sobą bezpośredniego kontaktu. Z wyjaśnień wynikało, że przy przyznawaniu świadczeń pomocy zastąpiono rodzinny wywiad środowiskowy rozmowami telefonicznymi, pozyskiwaniem dokumentów lub oświadczeń, ich kopii, w tym elektronicznych od osób ubiegających się o pomoc lub informacji udostępnionych przez właściwe podmioty. W związku z zawieszeniem zajęć w wyniku epidemii COVID-19 nie organizowano dożywiania w placówkach oświatowych. Dyrektor OPS, po konsultacjach z Sekretarzem Gminy i uzgodnieniu z Burmistrzem, z urzędu zmieniała formę świadczenia dla dzieci i młodzieży, którym wcześniej przyznano w formie posiłku, na zasilek celowy w wysokości odpowiadającej wartości posiłków. Ponadto w przypadku braku możliwości realizacji zadań przez OPS z powodu braków kadrowych, korzystano z pomocy pracowników Straży Miejskiej, jednostek ochotniczych straży pożarnych oraz Wojsk Obrony Terytorialnej.

(akta kontroli str. 4, 8-9, 333, 336)

Dożywianie dzieci i młodzieży mieszkającej na terenie Gminy prowadzono w dwunastu placówkach oświatowych, z tego w 11 zlokalizowanych na terenie Gminy, w tym siedmiu publicznych prowadzonych przez Gminę: czterech szkołach podstawowych (dwóch w mieście i dwóch na wsi), przedszkolu w mieście i dwóch zespołach szkolno-przedszkolnych na wsi. Ponadto na zlecenie Gminy dożywiano dzieci i młodzież uczęszczające do trzech niepublicznych przedszkoli w mieście, jednej placówki szkolno-wychowawczej w mieście prowadzonej przez Powiat

Nowodworski i jedną, prowadzoną poza terenem Gminy (w Kartuzach) przez Powiat Kartuski.

(akta kontroli str. 16-96, 145,175-179, 236-313)

W latach 2020-2021 (do 17 lutego) nie wpłynęły do Urzędu skargi lub wnioski dotyczące dożywiania dzieci i młodzieży.

(akta kontroli str. 101)

W latach 2020-2021 (do 17 lutego) Wojewoda Pomorski nie kontrolował Urzędu w zakresie dożywiania ww. osób i nie przeprowadzono kontroli wewnętrznej lub audytu wewnętrznego w tym zakresie.

(akta kontroli str. 102)

2. W latach 2020-2021 (do 19 lutego) Gmina otrzymała od podmiotów zewnętrznych dwie informacje o możliwości aplikowania w programach mających na celu zapewnienie wsparcia w zakresie dożywiania. Informacje przekazał pocztą elektroniczną Pomorski Urząd Wojewódzki w Gdańsku i Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej poprzez centralną aplikację statystyczną, a dotyczyły one Programu.

(akta kontroli str. 103)

W celu zaspokojenia potrzeb w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży w okresie objętym kontrolą Gmina pozyskała dotacje na realizację Programu, udzielała pomocy w formie specjalnych zasiłków celowych przyznawanych z budżetu Gminy na podstawie art. 41 ustawy o pomocy społecznej i dystrybuowała artykuły spożywcze otrzymane z Banku Żywności w Elblągu w ramach Programu OPŻ.

(akta kontroli str. 5, 9, 104-143, 146-154, 314-327)

Z wyjaśnień Sekretarz Gminy wynikało, że Gmina nie aplikowała i z własnej inicjatywy nie pozyskiwała informacji o możliwości udziału w programach obejmujących działania mające na celu ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży. Po przeanalizowaniu sytuacji w tym zakresie Gmina stanęła na stanowisku, że udział w Programie oraz zawarcie umowy z Bankiem Żywności są wystarczające do zaspokojenia potrzeb.

(akta kontroli str. 5, 9)

Na pomoc w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży w ramach Programu Gmina wykorzystwała środki w wysokości 35,4 tys. zł⁵, z tego środki z dotacji – 28,3 tys. zł i środki własne – 7,1 tys. zł. W ramach Programu pomocy udzielono 72 dzieciom i 89 uczniom. Pomocy dzieciom i uczniom udzielano w formie:

- jednego ciepłego posiłku przygotowywanego w placówkach oświatowych lub dowożonego do placówki (objęto 30 dzieci i 52 uczniów, z czego dwóm uczniom dowożono do szkoły),
- świadczenia pieniężnego (zasiłku celowego) na zakup posiłku lub żywności dla rodzin (objęto 68 dzieci i 89 uczniów).

W styczniu 2021 r. w ramach Programu Gmina wykorzystwała środki w wysokości 7,1 tys. zł, w tym 3,2 tys. zł na posiłki (dla dorosłych), a 3,8 na zasiłki celowe dla rodzin.

W okresie zamknięcia placówek oświatowych z powodu epidemii COVID-19 rodzinom dzieci i uczniów objętych pomocą w formie posiłków, przyznano zasiłek celowy w wysokości odpowiadającej wartości przysługujących posiłków.

---

⁵ Uwzględniono wyłącznie świadczenia pieniężne (zasiłki celowe) przyznane dzieciom w zamian za posiłki w okresie zamknięcia placówek oświatowych. Nie uwzględniono kwot zasiłków celowych przyznanych rodzinom, w których były dzieci i uczniowie, ponieważ decyzje określają kwot przypadające na rodzinę a nie na każdego członka rodziny.

Na bieżąco informowano rodziców o możliwości skorzystania z Programu, co przyczyniło się m.in. do zidentyfikowania nowych osób wymagających wsparcia.

(akta kontroli str. 144, 153, 161-165, 187-190, 348)

Na specjalne zasiłki celowe na dożywianie dzieci i młodzieży Gmina przeznaczyła w 2020 r. środki w wysokości 0,7 tys. zł. Taką formą pomocy objęto troje dzieci i młodzieży (w 2019 r. i w styczniu 2021 r. nie przyznano specjalnych zasiłków celowych dzieciom lub młodzieży).

(akta kontroli str. 349-357)

Pomocą w formie przekazania artykułów spożywczych z Banku Żywności objęto w 2020 r. 183 dzieci do lat 15. Z informacji Sekretarz Gminy wynikało, że Program przyczynił się do budowy właściwych nawyków żywieniowych poprzez działania współtowarzyszące, tj. warsztaty kulinarne, edukację ekonomiczną, dietetyczną, niemarnowania żywności i inne działania o charakterze indywidualnym i zbiorowym mające na celu włączenie społeczne najbardziej potrzebujących.

(akta kontroli str. 144, 158-159)

3. Gmina opracowała Strategię rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2015-2020 przyjętą do realizacji przez Radę Miejską w Nowym Dworze Gdańskim⁶. W dokumencie tym ujęto dane dotyczące dożywiania, w tym dzieci w szkołach i przedszkolach w latach 2011-2013 r. w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Z ww. danych dotyczących dożywiania wynikało, że w 2013 r. w stosunku do lat 2011 i 2012 wzrosła liczba dożywianych dzieci w szkołach i przedszkolach do 721 (w poprzednich latach wyniosła kolejno: 669 i 646), liczba posiłków wyniosła 89,1 tys. (w poprzednich latach wyniosła kolejno: 90,9 tys. i 85,1 tys.), spadła liczba rodzin otrzymujących zasiłek celowy na żywność do 442 (w poprzednich latach wyniosła: 465 i 488), spadła liczba zasiłków celowych do 1,5 tys. (w poprzednich latach: 1,6 tys. i 1,7 tys.), zmniejszyły się ogólne koszty dożywiania do 571,7 tys. zł (w poprzednich latach: 597,0 tys. zł i 598,3 tys. zł). Poza ww. informacjami, w Strategii nie odniesiono się do problemu dożywiania dzieci i młodzieży; nie zostały wymienione w niej programy realizowane w tym zakresie w latach 2015-2020.

(akta kontroli str. 144, 158-159)

W ramach Programu:

- w poszczególnych latach 2019-2021 (do 31 stycznia):
  - 1) pomocą w zakresie dożywiania objęto odpowiednio:
    - a) 96, 72 i 17 dzieci, z czego z posiłków skorzystało 56, 30 i dwa, a z zasiłku celowego – 87, 68 i 16;
    - b) 130, 89 i 23 uczniów, z czego posiłków skorzystało 94, 52 i czterech, a z zasiłku celowego – 102, 89 i 21 uczniów;
  - 2) dzieciom i uczniom wydano odpowiednio 11.963, 2.956 i 50 posiłków w formie jednego dania gorącego dziennie;
  - 3) dowożono posiłki do placówek oświatowych jednemu uczniowi w 2019 r. i dwóm uczniom w 2020 r.;
- od października 2019 r. do końca 2020 r., w poszczególnych kwartałach:
  - 1) pomocą w zakresie dożywiania objęto odpowiednio:
    - a) 53, 28, 39, 33 i 51 dzieci, z czego z posiłków skorzystało: 30, 20, 0, 16 i 21 dzieci, a z zasiłku celowego: 47, 22, 39, 28 i 47;
    - b) 66, 55, 65, 24 i 59 uczniów, z czego z posiłków skorzystało: 52, 43, 0, 19 i 35 uczniów, a z zasiłku celowego: 48, 37, 65, 14 i 59;

⁶ Uchwała nr 54/VI/2015 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 16 kwietnia 2015 r. w sprawie przyjęcia do realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2015-2020.

2) dzieciom i uczniom wydano odpowiednio: 3.929, 1548, 0, 355 i 1.053 posiłków.

(akta kontroli str. 187-193, 358)

Z wyjaśnień Sekretarz Gminy wynikało, że główną przyczyną spadku w 2020 r. liczby dzieci i uczniów (młodzieży) objętych pomocą w zakresie dożywiania, w stosunku do 2019 r., była poprawa sytuacji finansowej rodzin, m.in. w wyniku przyznania świadczenia 500+. Główną przyczyną spadku liczby wydanych posiłków było zawieszenie, w wyniku epidemii COVID-19, zajęć w placówkach oświatowych, w których organizowano dożywianie. Na spadek liczby dzieci i uczniów objętych pomocą w zakresie dożywiania w III kwartale 2020 r. w stosunku do II kwartału miał prawdopodobnie okres wakacyjny, w którym placówki oświatowe są zamknięte. Niektórzy rodzice i opiekunowie prawni podejmowali wtedy pracę sezonową, co poprawiało ich sytuację finansową i nie wnioskowali o kontynuowanie pomocy w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży w formie zasiłku celowego. Wzrost liczby dzieci i młodzieży objętych zasiłkami celowymi w III i IV kwartale 2020 r. wynika ze zmiany formy pomocy dla dzieci i młodzieży w okresie zamknięcia placówek oświatowych z powodu COVID-19, z posiłków na zasiłki celowe w wysokości odpowiadającej wartości posiłków.

(akta kontroli str. 333-337)

W Urzędzie nie opracowano w sposób formalny zasad rozpoznawania potrzeb w obszarze dożywiania dzieci nieuczęszczających do placówek oświatowych. Gmina realizowała zadanie za pośrednictwem OPS, który podejmował działania mające na celu monitorowanie sytuacji społecznej, następnie ocenę sytuacji dzieci potrzebujących i identyfikację dzieci wymagających objęcia pomocą, min. poprzez działania pracowników socjalnych.

Sekretarz Gminy wyjaśniła, że OPS w zakresie pomocy społecznej współpracował z: Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim, Komendą Powiatową Policji w Nowym Dworze Gdańskim, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Nowym Dworze Gdańskim, Zespołem Interdyscyplinarnym, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespołem Przeciwdziałania Narkomanii.

Zdaniem Sekretarz Gminy, w celu zapewnienia skuteczniejszego wsparcia dzieci i uczniów w obszarze dożywiania, powinna być zwiększona częstotliwość obowiązkowych bilansów dzieci przeprowadzanych przez lekarzy rodzinnych. Po zidentyfikowaniu przez lekarza dziecka wymagającego objęcia pomocą jego obowiązkiem winno być niezwłoczne poinformowanie OPS. Program jej zdaniem winien być zmieniony i umożliwić zapewnienie posiłku każdemu dziecku bez względu na dochód gospodarstwa domowego, przy czym realizacja Programu, powinna zostać nadal zadaniem zleconym bez obciążania budżetu gminy. Jej zdaniem uregulowania prawne wprowadzane w związku z wystąpieniem stanu zagrożenia epidemicznego, a następnie epidemii COVID-19⁷, miały pozytywny wpływ, ponieważ umożliwiły przyznanie świadczeń społecznych, w szczególności osobom lub rodzinom, które zostały poddane kwarantannie, bez przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego. Ustalenie sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej mogło nastąpić na podstawie: rozmowy telefonicznej z pracownikiem socjalnym, dokumentów lub oświadczeń, a także ich kopii, w tym elektronicznych, uzyskanych od osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc lub informacji udostępnionych przez inne podmioty.

(akta kontroli str. 155-157)

⁷ Art. 15o ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 1842, ze zm.).

4. W sprawie sposobu ustalania potrzeb finansowych na realizację zadań w zakresie dożywiania, Sekretarz Gminy wyjaśniła, że planowano je w oparciu o realizację zadań z lat ubiegłych, na podstawie sprawozdań oraz na podstawie obserwacji i bieżącej pracy pracowników OPS. Potrzeby w tym zakresie określała Dyrektor OPS planując budżet roku kolejnego. W 2020 r. dostosowano plan i jego realizację do zaistniałej sytuacji (epidemia COVID-19). Plan na 2021 r. tworzone biorąc pod uwagę zdarzenia jakie miały miejsce w roku 2020, tj. ograniczone funkcjonowanie placówek oświatowych i zmiany w sposobie realizacji świadczeń związanych z dożywianiem dzieci i młodzieży poprzez udzielenie wsparcia w postaci świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności. Dodała, że analizy w tym zakresie nie były sformalizowane.

(akta kontroli str. 231-233)

Stosownie do art. 8 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej, Rada Gminy podwyższyła kryterium dochodowe⁸, o którym mowa w art. 8 ust. 1, uprawniające do przyznania świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych Programem do wysokości 150% kryterium dochodowego.

(akta kontroli str. 160)

W 2019 i 2020 r. wydatki na realizację zadań w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży wyniosły odpowiednio: 41,2 tys. zł i 36,1 tys. zł⁹, w tym środki z budżetu państwa stanowiły odpowiednio: 80,0% i 78,4% (33,0 tys. zł i 28,3 tys. zł), a środki własne Gminy odpowiednio: 20,0% i 21,6 % (8,2 tys. zł i 7,8 tys. zł), w tym koszty:

- koszt posiłków stanowiły odpowiednio: 99% i 34% (32,7 tys. zł. i 12,3 tys. zł),
- koszty zasiłków celowych stanowiły 65,5% kosztów pomocy na dożywianie w 2020 r. (23,7 tys. zł),
- koszty dowozu stanowiły odpowiednio 1% i 0,5% (0,4 i 0,2 tys. zł).

W 2019 r. łączne koszty pomocy w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży także były świadczone ze środków z budżetu państwa (33,0 tys. zł) i ze środków własnych Gminy (8,2 tys. zł).

W styczniu 2021 r. poniesiono wydatki na dożywianie w wysokości 7,1 tys. zł (wszystkie ze środków własnych Gminy), z tego 3,3 tys. zł na posiłki z dowozem (dla dorosłych), a 3,8 tys. zł na zasiłki celowe dla rodzin.

(akta kontroli str. 153 i 349)

Burmistrz zawarł z Wojewodą Pomorskim umowy w sprawie wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu”, którymi przyznano Gminie dotacje na dofinansowanie zadania własnego o charakterze obowiązkowym z zakresu dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom go pozbawionym:

- umową z 14 stycznia 2020 r. przyznano dotację na 2020 r. w wysokości 242,8 tys. zł, a Gmina zobowiązała się do wniesienia udziału własnego w wysokości nie mniejszej niż 40%. Anekssem z 16 lipca 2020 r., na wniosek Gminy zwiększono dotację do wysokości 264,8 tys. zł (tj. o 9,1%), obniżono udział środków własnych Gminy w kosztach realizacji Programu w 2020 r. do wysokości nie mniej niż 20% i określono wysokość dotacji przeznaczonej na zakup posiłku, świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności albo

⁸ Uchwała nr 19/IV/2018 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2019 r. poz. 165).

⁹ Uwzględniono wyłącznie świadczenia pieniężne (zasiłki celowe) przyznane w 2020 r. dzieciom w zamian za posiłki w okresie zamknięcia placówek oświatowych z powodu epidemii COVID-19. Nie uwzględniono kwot zasiłków celowych przyznanych rodzinom, w których były dzieci i uczniowie, ponieważ decyzje określają kwot przypadające na rodzinę a nie na każdego członka rodziny.

- świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych i wysokość dotacji przeznaczonej na dowóz posiłków. Gmina wykorzystała środki z dotacji w wysokości 243,2 tys. zł (co stanowiło 91,8% kwoty przyznanej);
- umową z 14 stycznia 2021 r. przyznano dotację na 2021 r. w wysokości 203 tys. zł, a Gmina zobowiązała się do wniesienia udziału własnego w wysokości nie mniejszej niż 40%, przy czym Gmina wniosowała o obniżenie udziału własnego do 20% wkładu własnego.

(akta kontroli str. 104-119, 162, 227, 314- 315)

Gmina w 2020 r. otrzymała od Wojewody Pomorskiego środki z dotacji w łącznej wysokości zgodnej z zawartą umową, tj. 264,8 tys. zł, w miesięcznych transzach w wysokości: 10,0 tys. zł w lipcu, 15,0 tys. zł w sierpniu, po 20,0 tys. zł w okresie luty-kwiecień i w październiku, po 30 tys. zł w maju, czerwcu i wrześniu, 25 tys. zł w listopadzie i 44,8 tys. zł w grudniu, a niewykorzystane środki w wysokości 21,6 tys. zł zwrócono w styczniu 2021 r.

(akta kontroli str. 228-230)

Średni jednostkowy koszt jednego posiłku dla dzieci i młodzieży wyniósł 3,21 zł w 2019 r. i 4,10 zł w 2020 r. Nie można wyodrębnić średniego jednostkowego kosztu zasiłku celowego dla dzieci i młodzieży, ponieważ środki były przyznawane na rodzinę, a nie na poszczególnych jej członków.

(akta kontroli str. 153)

5. W załączniku do uchwały Nr 18/IV/2018 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Posilek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 w części „Podmioty realizujące program” koordynację Programu przypisano OPS, przy czym zgodnie z Programem, koordynatorem na szczeblu gminy jest burmistrz.

(akta kontroli str. 338-341)

Z wyjaśnień Sekretarz Gminy wynikało, że w związku z powyższym przewiduje się na sesji w marcu 2021 r. w załączniku do ww. uchwały Rady Miejskiej wprowadzić zmianę o następującej treści: „Program realizuje Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Dworze Gdańskim jako samorządowa jednostka pomocy społecznej we współpracy z innymi samorządowymi jednostkami organizacyjnymi gminy (szkoły podstawowe, przedszkola) oraz szkołami, przedszkolami prowadzonymi przez inne samorzady gminne lub powiatowe oraz podmiotami prowadzącymi niepubliczne szkoły, przedszkola, do których uczęszczają dzieci i młodzież z terenu Gminy Nowy Dwór Gdański. Koordynatorem programu na szczeblu gminy jest Burmistrz Nowego Dworu Gdańskiego.”

(akta kontroli str. 328-331)

Sprawozdania za 2020 r. z realizacji Programu i sprawozdania z dystrybucji artykułów spożywczych w ramach Programu operacyjnego sporządził i składał OPS.

Sekretarz Gminy wyjaśniła, że sprawozdania w zakresie Programu składane były za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS) znajdującej się na stronie internetowej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Przed przekazaniem sprawozdania rocznego z realizacji Programu było ono weryfikowane przez Skarbnika Gminy pod względem rachunkowym i terminowości. Nie było weryfikowane przez Urząd pod względem formalnym i merytorycznym. Sprawozdanie z dystrybucji artykułów spożywczych nie było weryfikowane w Urzędzie, ponieważ nie posiadano dokumentów źródłowych. Nie wprowadzono procedur, które zobowiązywałyby OPS do przekazania sprawozdań do Urzędu w celu ich zweryfikowania.

(akta kontroli str. 231-235)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Gdańsk, dnia 26 lutego 2021 r.

Kontroler

Rafał Wieczorkowski

główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku

Dyrektor

WICEDYREKTOR DELEGATURY
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
w Gdańsku

.....
Teresa Sawicka
podpis

